

Yana Toom – naabritüdruk sai superstaariks!

Eesti meedias on viimastel nädalatel jõutud Keskerakonna nimekirjas Euroopa Parlamendi koha saanud Yana Toom tituleerida uueks superstaariks, poliitilise dünastia esindajaks ja suurepäraseks kampaaniameistriks. Temaga on tehtud kümneid intervjuusid ning temast kirjutatud vähemalt sama palju artikleid. Kesknädal uuris Yanalt, millised on tema mõtted veidi rohkem kui nädal pärast valimisi.

Yana, sinu taga seisab 25 251 Eesti inimest, kes andsid oma hääle sulle, et saaksid töötada Euroopa Parlamendis. Kas oled jõudnud juba selle mõttega harjuda, et sinust saab kõrge esinduskogu liige?

Pigem tegelen hetkel sellega, et oma „vanad võlad“ Riigikogu fraktsioonis ära tasuda – mõned asjad on jäänud pooleli. Üritan enne suurt suve kõik, mida vähegi annab, lõpuni viia.

Kuidas su pere selle mõttega harjuda on jõudnud – mida arvab abikaasa ja mida lapsed?

Mul on väga toetav pere, nii et nad on uhked ja rõõmsad. Aga mõistagi üritame nüüd parimal võimalikul viisil lahendada probleemid, mis kaasnevad minu kolimisega Brüsselisse.

Muide, mitu ajakirjanikku on jõudnud arutleda selle üle, et Eestis on nüüd päris kindlasti uus mõjukas poliitiline dünastia. Sinu ema on staažikas Tallinna linnavolinik, sina lähed Euroopasse... Kas mõni lastest ka juba poliitika vastu huvi tunneb?

Tegelikult paneb mind alati imestama see lugupidamine dünastiate vastu – ega me ju ometi ei arva, et n-õ esimese põlvkonna poliitik on kuidagi nõrgem ja rumalam kolmanda põlvkonna poliitikust? Jah, mõistagi on „dünastia esindajal“ parem ettekujutus teatud asjadest, kuid see-eest esimese põlvkonna poliitikul on avatum silmaring ja ehk julgustki rohkem.

Kui aus olla, ega ma väga ei ole tahtnud poliitikas olla Margarita Tšernogorova tütar – ja pole mitte kunagi seda rõhutanud. Pigem vastupidi – alustades ajakirjanikukarjääri, võtsin endale lausa varjunime, et mind ei seostataks emaga, kes oli tollal juba tuntud tegevpoliitik.

Kipun arvama, et mul õnnestuski jääda iseendaks. Minu laste ees on hetkel sama dilemma, sest ema varjust pole lihtne välja saada – nii et poliitika ei tule hetkel kõne alla. Ütlen ausalt, selline suhtumine

“Ma ei suuda olla tähtis daam! Sõidan ikka ühistranspordi ja rattaga, käin turul ja odavates kauplustes, iga nädal üritan vastu võtta kodanikke ja hommikul pesen hambaid ühe tavalise Eesti naisena, mitte Riigikogu liikmena,” ütles 25 251 inimese toetuse kogunud Yana Toom.

Foto: Svetlana Aleksejeva
Montaaž: Kesknädal

mulle meeldib, sest on väga hea, kui noor inimene üritab saavutada midagi ise, mitte ei toetu vanema autoriteedile. Tegin omal ajal täpselt sama ega kahetse. Pean ka tunnistama – mulle meeldib arusaam, et mind valiti Yana Toomina, mitte Margarita Tšernogorova tütreks. Kuigi olen emale väga tänulik toetuse ja abi eest.

Lisaks on räägitud sellest, kuidas Yana Toom on uus Eesti poliitika superstaar. Said Tallinna abilinnapeaks 2010. aastal ja oled Riigikogu 2011. aasta märtsist. Kuidas siis alles nüüd sind avastati?

Mitte et meedia oleks laisk... Aga lihtsalt kõikvõimalikke „staare“ on kergem müüa. Karjuv pealkiri on kollase meedia tunnus. Eestis suudetakse kollaseks värvida isegi nii tõsised asjad, kui seda on Euroopa Parlamendi valimised.

Kas oled tagasisidet ja õnnitlusi ka valijatelt saanud – näiteks e-posti vahendusel?

Olen ikka, ja väga palju. Enamasti soovitakse jõudu ja jaksu. Kusjuures pean ütlema, et palju kirju tuli ka eestlastest valijatelt – minu jaoks on see järjekordne märk sellest, et „vene poliitiku“ tiitel minu puhul ei pea paika.

Kas oleksid kümme aastat tagasi unistanud, et sinust saab Euroopa Parlamendi liige?

Ma ei unista, vähemalt tööalaselt mitte. Mis aga Euroopa Parlamenti puudutab – usu või mitte – ma teadsin! Paar päeva tagasi sain kirja daamilt, kes osales ühel Äripäeva seminaril, kus mina esinesin enda „edulooga“, ja kus muu hulgas minult küsiti edasiste karjäärivõimaluste kohta. Ta tuletas mulle meelde, kuidas ma olin rääkinud, et esimest korda, kui sattusin Europarlamenti, astusin suurde saali sellise tundega, nagu tuleks oma koju.

„Minu jaoks oli täiesti selge, et siin saab olema mu tulevane töökoht!“ ütlesin toona, ja nii see läks.

Kuidas oma valimiskampaaniat planeerisid, et see nii edukaks osutus?

Ma olen ajakirjanik ja oskan auditooriumiga suhelda. Kampaania oli korralik. Aga jällegi, meediainimesena olen veendunud, et ega reklaamiga halba kaupa ei müü. Valija valib ikka tegijat. Tegijat, kellel on hea kampaania ja kes on ka kindel mineja sellele kohale, kuhu kandideerib.

Loe edasi lk 3

JUHTKIRI

IRL ja Reform: riigi raha, las lendab!

KALLE KLÄNDRORF
Tallinna abilinnapea

Viimasel nädalal on taas kõvasti ette võetud keskerakondliku Tallinna ründamine erinevate reklaamikampaaniate kritiseerimise kaudu. Jõuline meedialöök käib sotsiaaldemokraat Ardo Ojasalu juhitava komisjoni eestvedamisel, käsi-käes ettekirjutuste ja avalduse esitamisega prokuratuuri.

Andmaks lehelugejatele avaliku raha kasutamist laiemat pilti, on paslik meenutada üht arvamuskirjat, mille avaldasin Delfi portaalis eelmisel suvel, kuid mis on täiesti aktuaalne ka praegustes oludes.

Teatavasti sisustab sageli üks inimene oma eeskujuga ametiposti, ja palju aastaid hiljem, kui rajaleidja ise juba ammu uutelt jahimaadelt, tehakse seda tööd ikka tema eeskujul. Üheks selliseks ametiposti sisustajaks oli omal ajal 25-aastane Nõmme linnaosavanem Urmas Paet. Kes ei mäletaks üleüldist imestust, kui korraga hakkas Nõmme linnaosaalehe igas numbris ilmuma uue linnaosavanema fotosid ja juhtkirju. Kõik, mis linnas hästi, osutus selle linnaosavanema teeneks. Toonast olukorda sobiks kokku võtma üks raadiouudiste-tegijate poolt eetris ette loetud libapressiteade – anti teada, et tänu Urmas Paedale tõuseb Nõmmel päike kümme minutit varem kui ülejäänud Tallinnas.

Kolm aastat pärast Paeta sisenes poliitikasse suurem seltskond tema eakaaslasi, kes nimetasid end *Res Publica* 'ks. Nead töid kaasa massipostituse, majasuured Juhani Partsi plakatportreed ja riigi poolt rahastatavate MTÜ-de kasutamise poliitilistel eesmärkidel. Raudne, Reinsalu, Parts ja Vaher löid mittetulundusühendusi paremale ja vasakule. Nende sõber, *Res Publica* poliitikasekretär Kaur Hanson kasutas ära Lastevanemate Liitu. Ken-Marti Vaher ja Urmas Reinsalu postitasid valimiste eel oma valimisringkondadesse kirju, mille eest tasus Koduomanike Liit. Juhani Parts aga tegi viimaste valimiste eel valimisreklaami Kredexi raha eest, saates oma valimisringkonda Tallinna Kesklinnas, Pirital ja Lasnamäel laiali massipostituse, mis pidanuks sisaldama infot korterelamute rekonstrueerimistoetuse kohta, aga kus leidis ka minister Partsi pilt ja pöördumine ning mis ei maksnud kandideerijale endale mitte midagi. Kodanikuühiskonna Sihtkapitali toetusel saab oma valimispiirkonnas lehte

välja anda ka IRL-i liige Liisa Pakosta.

Ega IRL-i maruline riigiraha kasutamine oma poliitika rahastamiseks ole jätnud mõjutamata ka tema partnerit Reformierakonda. „Kui vaadata seda, mis erakonnast on meil sotsiaalminister, siis ma arvan, et tegemist on ühe järjekordse näitega, kus nõ enda valitsemisalas olevat ressursi üritatakse oma erakonna reklaamimiseks ära kasutada,“ hindas 2009. aastal Töömessi ümber toimunud valimiste hea tava valvur Marek Reinaas.

Reformierakond sellisest kriitikast ei heitunud. Vastupidi, ta sai aga ainult hoogu juurde, ning 2010. aastal reklaamisid juba Ansip ja Ligi end euroga. Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutuse (MISA) nõukogu esimehe Laine Randjärve ja MISA juhataja, samuti reformierakondlase Tatjana Muravjova otsusel paigutati riigi raha venekeelsestesse filmidesse reformierakondlastest. Nii loodi isikufilmid tänastest Reformierakonna riigikogu liikmetest Tiina Lokk-Trambergist, Andrei Korobeinikust ja Mati Raidmast. Oma filmi sai ka keskkonnaminister Keit Pentus-Rosimannus, pealkirjaks „Keskkonnaministriga loodusest ja ilu olemusest“. Aasta tagasi Reformierakonnas veel heas kirjas olnud eurosaadiku film kandis

aga pealkirja „Kristiina Ojuland maal, maa all ja mere!“.

Mitte-eestlaste integratsiooniks mõeldud raha kasutati parteipropagandaks. Olu-korra uurimiseks loodi komisjon, aga sinnapaika see sumbuski. Nende väärkasutuste taustal paistab endine Tartu linnaosa Urmas Kruuse, kes linnaeelarvest toetatud triatloni reklaamplakatil valima kutsus, tõesti lihtsalt sportlikke eluviise propageeriva omavalitsusjuhina, mis sest, et ise ta triatlonil ei osalenud.

Niisiis – avaliku raha kasutamise üle arutlejatel on, mille üle mõtiskleda. Küll aga kiputakse reegleid tõlgendama valikuliselt just siis, kui asi puudutab Tallinna linna ning selle juhte – kuid juba Cicero ütles „*epistula non erubescit*“ ehk paber ei punasta ja kiri kannatab kõik välja. Eks suur suvi näitab kui tuliseks kujunevad vaidlused selle üle, kas Eesti pealinnal on õigus ise oma reklaamide üle otsustada või mitte. Eriti siis, kui konkureeriv ekspertiis lükkab süüdistajate väited ümber.

KESKMÕTE:

Reegleid kiputakse valikuliselt tõlgendada just siis, kui asi puudutab Tallinna linna ning selle juhte.

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn, Toom-Rüütli 3/5
Tellimine ja levi: 6 177 717

Peatoimetaja	Urmi Reinde	urmi@kesknadal.ee	6 274 583
Uudistejuht	Indrek Veiserik	indrek@kesknadal.ee	6 274 571
Toimetaja	Tiit Maksim	tiit@kesknadal.ee	6 273 465

Toimetuse käsikirju ei tagasta. Kesknädalas ilmunud artiklid väljendavad nende autorite arvamust, mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Levi AS Express Post ja AS Eesti Post
Lehte kirjastab MTÜ Vaba Ajakirjandus

NÄDALA NUPUD

Riisalu: kaovad pangateenused, häabub maaelu

Riigikogu keskerakondlased esitasid peaminister Rõivasele arupärimise, milles soovivad vastuseid pankade ümber tõusnud küsimustele. Suuremad pangad on viimastel aastatel tõmmanud oma kulusid kokku, vähendades muu hulgas nii pangakontorite ja sularahautomaatide arvu kui ka teenuste valikut. Rahvasaadik Aivar Riisalu sõnul käib Eestis niiviisi tõsisem maaelu väljasuretamine.

„Swedbanki teade, et nad lõpetavad 9. juunil Haapsalu kontoris sularahatehingud, on tegelikkuses vaid järjekordne samm maaelu suretamise suunas. Üha enam näeme, et kogu elu koondub Tallinna ja selle ümberkaudsetesse valdadesse. Ettevõtjad ei näe maapiirkondade arendamisel ja toetamisel mõtet ning kolivad pealinnas või selle lähiste. Inimestel ei jää midagi üle ning nad peavad töö nimel sama sammu astuma. Maaelu häabub täielikult,“ nentis Riisalu. Ta lisas, et erakapitali ei saa sundida teenust osutama, kui too seda ei soovi.

„Regionaalpoliitika seisukohast on aga vaja, et teenused ja sularaha oleksid inimestele igal pool võimalikult kättesaadavad. Regionaalpoliitiline plaan meie tänasel valitsusel kahjuks puudub; ära kaotati ju isegi selle ala minister. Tundub, et valitsus on rahul seisuga, kus maal puuduvad postkontor, pood, apteek ning võimalus saada

ka sularaha.“

„Pankade teemaatika on seda valusam, et me kõik teame, milline kasum Eestist välja rändab. Peaminister rõõmustas, kui Swedbank teatas, et hakkab edaspidi

60 protsenti Eestis teenitud kasumist dividendidena välja maksma. Mida on siin rõõmustada, kui dividendilt makstav tulumaks jääb küll Eestisse, aga enamik mitmekümnetesse miljonitesse eurodesse küündivast kasumist läheb riigist välja? Need kümned miljonid võiksid hoopis meie langevat majandust turgutada,“ selgitas Riisalu.

Riisalu seisukoht toetab Läänemaal seitsme valla ühispoordumist Rootsi *Swedbank*'i poole. Läänlased avaldasid rahulolematust panga käitumise üle, mille tulemusena viidaks Haapsalust minema pangakontor. Kõvasse võitluse läänemaalaste eest on asunud Haapsalu linnavolikogu esimees Jaanus Karilaid (Keskerakond) ja linnaosa Urmas Sukles (Reformierakond).

Vähemasti kära on paisunud üleriigiliseks. Asi seegi ajal, mil rahvas on muutumas tuimaks ja keegi enam ei vaevugi pankade diktaadi vastu sõna võtma! Taas võiks esitada lihtsa küsimuse: kas pankades olev palga- ja pensioniraha kuulub pangale või siiski selle raha omanikele, meie inimestele endile?

Tallinn tellis reklaamidele konkureeriva ekspertiisi

Tallinna linna tellimisel valmis Erakondade Rahastamise Järelevalve Komisjoni (ERJK) poolt menetletavate viie reklaami konkureeriv ekspertiis, mis lükkab ümber ERJK väited, et mainitud reklaamide näol olevat tegu valimisreklaamidega. Ekspertiisi viis läbi *PhD* Linnar Priimägi, Tallinna Ülikooli kommunikatsiooniuustuudi reklaami ja imagoloogia osakonna dotsent.

Linnar Priimägi põhjalik ekspertiis analüüsib ERJK poolt tellitud Anti Randviiru ekspertiisi teaduslikku erapooltust ning objektiivsust; piiritleb reklaamiteoreetiliselt valimisreklaami mõiste; annab hinnangu, kas ERJK poolt menetlusse kaasatud plakatid ja klipid kujutavad endas valimisreklaami või ei kujuta.

Sellest ekspertiisist ilmneb, et ERJK poolt tellitud ekspertiisiakt eksib teaduslikule analüüsile esitatava loogilise korrektsuse nõuete vastu, ei tugine piisavale asjaomasele (reklaamiteoreetiliselt) pädevusele, ei põhine koherentsel semiootilisel teoorial, kasutab teaduslikus analüüsis lubamatuid propagandistlikke retoorikavõtteid, asendab

objektiivset teaduslikku tõestusjõudu evivad argumentid subjektiivse psühhograafiaga, esitab kasuistlikult kallutatud väiteid. ERJK tellitud ekspertiisiakt ei kujuta endast rangeid teaduslikkuse nõudeid järgivat analüüsi, vaid läbinähtavalt kasuistlikku tellimustööd, mille järeldustel puudub õigustatud ja rahuldav põhjendus.

Reklaamiteoreetilises hinnangus tuvastab konkureeriv ekspertiis: roheline värv ei ole Eesti Keskerakonna kaubamärk; Põhja-Tallinna linnaosa vapp ei ole käsitatav Priit Kutseri, Karin Tammemäe ja Eesti Keskerakonna kaubamärgina; Tallinna logo ei ole käsitatav ühegi valimistel osaleja isikliku ega kollektiivse kaubamärgina. Ekspertiisi lõppjäreldus rõhutab, et mitte ükski ERJK poolt menetlusse antud Tallinna linna plakatist või videoklipist ei kujuta endast valimisreklaami.

Ekspertiisi tulemused edastati ERJK esimehele Ardo Ojasalule, Riigikogu korruptsioonivastase komisjoni esimehele Ken-Marti Vaherile, riigikontrolör Alar Karisele ja riigiprokurör Norman Aasale.

HIIBUSE NÄDAL

EUROOPASSE! Igaüks on omaga, Tarand Rocinantega.

Taavi Rõivas, ärge Tallinna TV-d kritiseerides unustage, et olete kogu rahva valitsusjuht!

Tallinna TV juhi TOOMAS LEPA avalik kiri peaministrile

Kiri rippus reedel, 30. mail lühikest aega Delfi esilugude seas, kuid kõrvaldati kippelt tahapoole – kelle korraldusel? Esmaspäevaks oli Lepp kogunud ligi 400 kommentaari. Kesknädalale saatis Lepp sama kirja toimetuse palvel.

**Esmajoones väljavõte valitsuse pressikonverentsi stenogrammist 29. mail.
Taavi Rõivas, peaminister:**

„Nagu te teate, siis mina ei pea Tallinna TV-d erapooletuks meediakanaliks ja ma ei anna intervjuusid Tallinna Televisioonile. Aga ma ei saa jätta avaldamata imestust selle kohta, et just Tallinna Televisioon küsib teede rahastuse kohta. Just nüüd, kui Tallinna linn on taas kord otsustanud selle asemel, et panna raha teedesse, panna raha lasteaedadesse, mis Tallinna linnas karjuvalt raha vajavad, on otsustanud suurendada võimalusi selleks, et erinevad keskerakondlased saaksid teie Tallinna TV eetris ja ka erinevates huvitavates muudes väljaannetes, mida me kõik oma maksutulust kinni maksame, saaksid Eesti riiki kiruda, saaksid omavahel mingeid põnevaid arutelusid pidada. Ma arvan täiesti siiralt, et kõige rohkem on meil vaja just nimelt Tallinna teedesse rohkem investeerida ja see 10 miljonit umbes, mis läheb Tallinna Televisiooni ja Stolitsa ja teiste ühiskonnaavaenulike väljaannete ja Eesti riiki pidevalt kiruvate väljaannete väljaandmiseks, võiks kulutada küll nii teede remondiks. Ja kui seda oleks tehtud, oleks Tallinna teed hoopis paremas korras kui nad praegu on. Aga nii, nagu ma olen ka varem öelnud, ma usun, et päris palju aitaks ka Tallinna lasteaedade olukorda parandada ja Tallinna lasteaiajärjekordi vähendada see, kui teie propagandakanali eelarve läheks nendes asjadesse, mis tegelikult omavalitsuse ülesanded on. Nii et väga huvitav, et just teie küsite teede rahastuse kohta. Ma usun, et on põhjust ka teie väljaandjal nende teemade üle päris tõsiselt mõelda. Aitäh!”

**Jupiter iratus ergo nefas!
(Jupiter, sa vihastad, sest sul pole õigus.)**

Ühiskonnaavaenulik teie eilses sõnapõimingu kolab samamoodi nagu Stalini ajal rahvaavaenulik. Eesti Keele Instituudi definitsiooni järgi omistati see nimetus nõukogude ajal enamasti inimestele, kes osutasid võimet oma peaga mõelda. Nõukogude režiimi vastu olijaid vaadeldi rahvaavaenlastena. Stalini järgi olid rahvaavaenlased nii need,

kes panid toime sabotaažiakte, kui ka need, kes kahtlesid kommunistliku partei liini õigsuses. Need isikud arvati rahvaavaenlaste hulka partei juhtkonna poolt ning see lähtus eeskätt ebasoovitavate isikute väljapuhastamise vajadusest, mitte nende isikute reaalsest tegudest.

Teie viha, Jupiter, on suunatud

sellele, tsiteerin, et ”erinevad keskerakondlased saaksid teie Tallinna TV eetris ja ka erinevates huvitavates muudes väljaannetes, mida me kõik oma maksutulust kinni maksame, saaksid Eesti riiki kiruda, saaksid omavahel mingeid põnevaid arutelusid pidada”. Tsitaadi lõpp.

Ma ei tea, kas teie viha jahutuks väheke, kui Tallinna TV-s saaksid sõna erinevad sotsiaaldemokraadid või erinevad reformierakondlased. Või EKRE liikmed. Ilmselt pole teid informeeritud, et Tallinna TV teeb püsisaateid juba ammu nii sotside kui ka reformierakondlastega. Teie juhitud erakonna liige Igor Gräzin võib ilma igasuguse tsensuurita avaldada oma igasuguseid mõtteid ja kellelgi pole pähe tulnud teda korrale kutsuda. Samasugust sõnavabadust on kasutanud Ignar Fjuk, Mart Helme, Peeter Ernits ja paljud teised.

Härra peaminister, mind ja Tallinna TV ajakirjanikke jätab üsna külmaks, et te ei anna intervjuusid Tallinna TV-le. Mõnikord ei anna intervjuusid ka Tallinna linna peaga. Hämmastav ja harukordne on aga teie ründav toon ajakirjaniku suhtes, kes on välja uurinud avaldamata fakti, et kütuseaktsiis seotakse lahti teedeehituse kuludest. See oli tubli ajakirjanikutöö. Ka ERR tegi pika uudise, toetudes avalikul pressikonverentsil TTV esitatud faktile. Riskides avaldada delikaatseid isikuandmeid, julgen öelda, et selle ajakirjaniku südamepartei ei ole Keskerakond, aga keegi ei kavatse temaga töölepingut lõpetada. Kui peaminister oli härra Ansip, kes väsimatult deklareeris oma vastasseisu

TOOMAS LEPP:

“Tallinna TV pole kunagi alavääristanud ei hr Ansipit ega ühtki valitsusliiget. Inimlikult saan aru, et teid kui poliitbroilerit on õpetatud andma alati (stalinlikku) vastulööki ideoloogilisele vaenlasele, aga mis sobib broilerile, ei sobi ometi peaministrile!”

Arhiivifoto

härä linnapeaga, siis vaatamata sellele oli ta alati valmis andma intervjuud ka Tallinna TV vaatajatele, sest see on peaministri kohustus. Ja Tallinna TV pole kunagi alavääristanud ei hr Ansipit ega ühtki valitsusliiget. Inimlikult ma saan aru, et teid kui poliitbroilerit on õpetatud andma alati (stalinlikku) vastulööki ideoloogilisele vaenlasele, aga mis sobib broilerile, ei sobi ometi peaministrile. Ärge unustage, et olete kogu rahva peaminister.

Julgeksin teile meenutada ka Eesti ajakirjanduse koodeksit: “Ajakirjanduse üks peamisi kohustusi on ühiskonnas kriitiliselt jälgida poliitilise ja majandusliku võimu teostamist.” Rohkemgi veel, kui õppisin USA-s ajakirjandust, rõhutasid sealsed lektorid, et ajakirjanduse peamine mõte ongi olla permanentsest skeptiline valitseva võimu suhtes. Ja nüüd tulete teie, peaminister, ja nimetate Tallinna Televisiooni, mis on loodud reformierakondlase Mati Eliste ettepaneku alusel legitiimse

Tallinna Linnavolikogu poolt, ühiskonnaavaenulikuks.

Kas on ühiskonnaavaenuliku Andres Raidi uurimislood Eesti Energiast ja Toomas Kummeli ajakirjanikutöö VEB-fondi telgitaguste avamisel, kas on ühiskonnaavaenuliku Kaitseministeeriumi nõukoja juhataja kolonelleitnant Leo Kunnase ettepanekud Eesti kaitsevõime tugevdamiseks, kas on ühiskonnaavaenuliku Maris Johannese kultuurisaated, kas on ühiskonnaavaenuliku Andra Veidemanni ja Ahto Lobjakase filosoofilised analüüsid või on rahvaavaenuliku professor Mart Raukase ekskursid Kreeka mõttemaailma?

Teie arvates, hr peaminister, on ühiskonnaavaenuliku kõik Keskerakonnaga seonduv. Aga te peate arvestama sellega, et vähemalt üks kolmandik rahvast sellega ei nõustu. Olen töötanud sügaval nõukogude ajal mitteparteilasena 20 aastat Eesti Televisioonis ja pean tunnustama, et ei tundnud enda seljal klassiviha külma hõngu

ega kommunistliku peaministri igapäevast survet. Kuigi minu saateid tsenseeriti ja kärbiti, siis ei muutunud see isiklikuks kiusamiseks, selliseks nagu võis näha teie vihapurset TTV ajakirjaniku suhtes.

Kuu aega tagasi omistati Eesti riigi poolt Tallinna TV-le üleriigiline tegevusluba viieks aastaks. Sellega kaasnesid teie parteikaaslase, kultuuriminister Urve Tiiduse esitatud eritingimused – kohustus teha igapäevaselt saateid lastele ja igapäevaselt uudistesateid vaegkuuljatele. Rõõmuga täidame selle nõude, aga kuna lastesaated ei ole odavad ning TTV eelarve oli juba nõukogu poolt kinnitatud, siis küsisime selleks raha linnalt juurde. Sinna kuluvadki need summad Tallinna lisaeelarvest – Kultuuriministeeriumi tingimuste täitmiseks.

Teie kurvastuseks, hr peaminister, peab ütleva, et need tingimused ei sisaldanud keeldu teha saateid keskerakondlastega.

Yana Toom – naabritüdruk sai superstaariks!

Algus esilehel

Õhtuleht kirjutas, et Yana Toomile tõi edu „naabritüdruku“-efekt – see, et oled inimestele oma, nad tunnevad, et sind huvitavad nende mured ja sa võtad need endale lahendamiseks. Oled siis naabritüdruk?

Paraku tüdruk enam mitte (Südamest naerdes.). Aga sisuliselt on Õhtulehel õigus. Kui ma Riigikokku tuln, õpetas üks vanem kolleeg mulle „õiget“ käitumist. Umbes nii: „Vaata X-i – ta jääb alati veidi hiljaks, lõhnab kalli lõhnaõli järgi ja lahkub varem, kui üritus lõpeb, sest ta on tähtis daam ja tal on kiire. Aga sina... ära ole nii kättesaadav.

Tee järgi!”

Aga ma ei suuda! Ma sõidan ühistranspordiga ja rattaga, käin turul ja odavates kauplustes, iga nädal üritan vastu võtta kodanikke ja hommikul pesen hambaid ühe tavalise Eesti naisena, mitte Riigikogu liikmena. Ühesõnaga, egora kahekesi me mahume ühte lifti küll. Ja tuleb välja, et valijale see sobib.

Kas oled jõudnud juba Europarlamendi töö spetsiifikaga end kurssi viia? Milline komisjon sind kõige enam huvitab?

Kuna minu valimisplatvorm põhines eelkõige sotsiaalküsimustel, siin väga valiku-

Yana Toom Euroopa Parlamendi valimiste eel Ahtmes tänavakampaaniat tegemas.

Foto erakogust

ruumi pole – sotsiaalne suund jääbki põhiliseks. Ka tulevased nõunikud valin välja just selle sihiga.

Milliseid Euroopa väärtusi pead vajalikuks Eestisse tuua?

Keskerakond on seisukohal, et Eestisse tuleb tuua rohkem Euroopat. Mida muud siia lisada? Ikka seesama: kõrgemad pensioonid, paremad palgad, õiglasemad toetused. Et palgad jõuaksid hindadele järele. Ja et inimesi ei jagataks rahvuste või keele järgi.

Ja lõpetuseks, Indrek Tarand on lubanud, et Euroopa Parlamenti valitud keskerakondlased meelitab

ta erakonnast välja astuma. Mis arvad, millega Tarand siis sind Euroopas meelitama hakkab?

Ega see pole esimene ilus lubadus Tarandilt. Tema eelmiste lubaduste täitmise aruanne on minust kuidagi mööda libisenud. Mis aga puudutab Tarandi meelitamisvõimet, siis julgen väita, et Edgar Savisaare kõrval on ta siiski poisike.

Aga kui tõsiselt rääkida, siis ma olen saanud Euroopa Parlamenti mandaadi Keskerakonna valijailt, ja just nende inimeste huve ma lähengi Brüsselisse esindama.

Küsis TAAVI PUKK

Opositsioon, kasuta oma v

Inimesed on väsinud poliitilisest vihkamisest, mis on viinud mõne inimese isegi Eesti lipu taustal p-punkti saatmiseni.

JAANUS KARILAI
Haapsalu linnavolikogu esimees, Keskerakond

Kõik teadsid pikki aastaid, et Reformierakond on poliitiliselt kõige liiderlikum erakond, aga selle teadmise pole osatud midagi peale hakata. Vastaste kimbatus on taganud reformikatele pideva võimuloleku. Laar on saanud petta ja ära marginaliseeritud, Partsi on lollitatud erakondade ühendamise jutuga, Savisaart on reedetud tema meeskonna poliitikute ülesostmise jadaga, Koonderakond kaaperdati juba ammu.

IRL iseenda viskest selili
Reformikad naudivad teiste

tülisid, et endale suure kisa varjus kopsakamat tükki krabada. See on nende armastatud poliititehnoloogia. Aastaid elasid nad Isamaa ja Keskerakonna vastasseisu ja poliitilise vihkamise turjal. Vihakeele lõpetamine kustutaks Reformierakonna domineerimise Eesti poliitikas. Poliitilist kultuuri aitaks tõsta ainult IRL-i ja Keskerakonna leppimine või vähemalt terava vastasseisu pehmemdamine. Nii Laar kui ka Reinsalu suure suuga deklareerisid koostöö mittetegemist Edgar Savisaarega. Kuhu nad jõudsid? Igal erakonnal peab olema poliitimaastikul eriline ülesanne oma rahvast teenida. Keskerakonnal on selleks kaasamine, arvamuste paljususe austamine, sotsiaalsete äärmuste vältimine ja teiste rahvuste hõlmamine. IRL on peibutanud rahvusriigi tähtsustamisega. Tiit Pruuli hoiatas aga hiljuti IRL-i lollid rahvusluse propageerimise eest! Tunnustame, et IRL üritab kõnelda väärtustest ja hoiakutest poliitikas. IRL tegi katse ohjata monopole, aga just jürgenilgik koolkond tekitas selles katses abitus ja naeruväärse olukorra.

IRL hakkas rongiliiklust riiklikult korrastama, aga just reformikad hakkasid teda tasahilju süüdistama kommunismi tagasitoomises. Olgem ausad, IRL-i tegutsemine tuua mittetoimiv turg rongiliikluses riigi kontrolli alla on igati kiiduväärne. „Kodukulud alla“-kampaania oli muidugi suur poliitiline fiasko, aga seda ideed ennast oleks IRL suutnud katta ainult koos Keskerakonna maksupoliitiliste erisustega. Just reformierakondlaste ministeeriumid ei haakunud selle ideoloogiaga ning veehind ja toasoojaarved ongi ainult tõusnud.

Äärmuslik vastandumine hoiab Reformi võimul

Vastandumispoliitika on tõhus, seda teab nii Kelam kui ka Reinsalu. Äärmuseni viidud vastandumine on viinud poliitiliste välistamisteni. Rosimannuse võimugrupi näokesed on naerul, sest kui neli nuppu on laul ja üks kokkuleppeliselt mängust välja jäetud, siis piisab ühel ainult kahe nupuga manipuleerida, ja poliitiline mängurõõm ongi reformikatele lihtne! IRL võiks nüüd Eesti poliitika ajalugu käsitleda riigimehlikult ja lõpetada valetamine sise-

poliitilises võitluses. Eesti rahva säilimist eesmärgiks võttes tuleb IRL-il tunnustada Keskerakonna positiivset rolli. Meil on 300 000 mitte-eestlast, rohkem kui veerand kogu elanikkonnast – see on tohutu poliitiline jõud olukorras, kus meie idanaaber on ikka ja jälle ajalooliselt vastuvahtimist-poliitikat viljelnud. Keskerakond aga pole lasknud sel osal rahvast kukkuda Kremli intrigaanide meelevalla.

Ansipi pronksiöö ja Savisaare kodu-rahuforum

Kodurahuforum on selle heaks tõestuseks. Kui Ansip poleks pronksiööl lähtunud ainult oma egost, vaid oleks riigimehlikult ja õigeaegselt kaasanud Edgar Savisaare, oleks Pronkssõdur viidud kalmistule euroopalikult, kohalikke rahvaid lõhestamata. Oi, kuidas ekskolleeg Ain Seppik siis Ansipit selle eest Keskraktsiooni koosolekul siunas! „Kipspead!“ – see oli tema epiteet Reformierakonna suunal.

Aga mis olnud, see olnud. Ajaloolistel põhjustel tahab osa eestlasi siinsete põliselanikena ka ise venelaste vastu-vahtimist-poliitikale vastata samaga. Neid võimalusi pole palju, aga Ansip sai oma kurja kommunisti ima-

OLID AJAD: Kesknädal leidis fotoarhiivist ühe vähese pilma mahtunud IRL-i liige ja Keskerakonna pikett. 29. septembril maja ees Keski korraldatud pikett metsikute hinnatõusude kaitseminister Mart Laar kaasa mängis, kui kunstnik Neel juhtinud Jaanus Riibe talle plakati „Olen hinnatõusu vastu“

gost vabaks just nii. Tal polnud Keskerakonda hetkel vaja, Keski süüdistamisse ja vaenamisega astus ta rahvuskangelaste ritta. Kui alatus on poliitika isa, siis

tol hetkel see kindlasti nii oli.

Ukraina kriisis ei toeta me vägivalda
Keskerakond on mõistnud Ukrai-

Järjepidevus: tuleks mõelda liiakasuvastasele

Oma majandust arendamata ei saa olla suurt tulevikku ühelgi riigil. Ajalugu on seda ilmekalt näidanud. Teatud aja jooksul võib saada kuidagi läbi maksude kogumisega ja üha uute maksude loomisega ning ka välislaenu näjal. Kuid kauaks seda! Varem või hiljem tuleb hakata mõtlema ja tegelda ka riigi majanduse arendamisega.

ENDEL PLOOM
õigusteadlane

Väljamõeldud teooriad, et riik ei peaks tegelema majandusega või et põllumajanduse suurtootjad tuli likvideerida kui seadusevastased moodustised, on pälvitud küll heakskiitu majandusega tõsiselt tegelevate riikide mõne esindaja poolt, kuid see heakskiit on silmakirjalik. Tänapäevaks peaks sellise kiituse eesmärk olema selge ka „suurtele juhtidele“, kes majanduse põhimõisteidki ei teadnud. Kahjuks tunnetavad riigialamad tagajärgi iga päev omal nahal. Valitsused on püüdnud vältida

majanduse reguleerimist, teatud raamide kindlaksmääramist, ja on seetõttu sunnitud tegelema konkreetsete üksikjuhtumitega. Nii on valitsus sunnitud paljude muude üksikküsimuste kõrval lahendamata ka ühtede või teiste ettevõtete üle pea kasvanud võlgade kustutamise küsimusi, uurimata võlgade tekkimise põhjusi ja julgemata teatud õigusliku reguleerimisega sellise olukorra tekkimist ära hoida.

Pankrot nii ja teisiti

Viimasel ajal on üsnagi tüüpiline firmade pankrotistumine, milles iseendast ei ole ju midagi tainitavat. Kuid pankroti põhjused võivad olla erinevad. Tihti võib ajakirjanduses lugeda, et oma põhivõlga tuleks ettevõtte toime, kuid viivised ja leppetrahvid on ületanud põhivõla ning kasvanud nii suureks, et majandustegevuse jätkamine pole enam võimalik. Siis on loomulikuks tagajärjeks pankrot või ei jää valitsusel mõnel juhul üle muud kui maksuvõlad kustutada. See aga tähendab, viivised kokkulepitud protsentides uputavad firmasid ja ka riigiasutusi ning aktsiaseltsi.

Milles siis on probleem? Midagi uut selles ei ole ja mingit teooriat pole vaja välja töötada. Kogu tarkus on üldtuntud ja mujal seda kasutatakse. Sama tarkus oli kasutusel ka Eestis sõjaajal perioodil.

Asi on selles, et krediidi kasutamise eest võetava protsendi ülemäär on tavaliselt piiratud seadusega (A. Piip. Kaubandusõigus ja protsess. Tartu 1930, lk. 164). Ja see oli nii ka Eesti Wabariigis. Riigikogu võttis 22. jaanuaril 1932 vastu „Kokkuleppe-protsentide määrade seaduse“ (RT 1932, nr. 7, art. 58). Mainitud seaduse §1 keelab kokku leppida protsentide saamise kohta või muul kokkuleppel võtta vastu protsente rahaliselt kohustustelt üle 8% aastas.

Selle 8 protsendi hulka arvati ka „viivitusraha ja tagatistrahvid, millega poolte kokkuleppel kindlustatakse rahalise kohustuse täitmine, samuti ka muud tasud võla tasumise eest“. Sama keeld kehtis ka „protsentide suhtes, millistes lepitud võetakse kokku või millistes võetakse vekslite ja muude võlakohustuste diskonteerimise eest“.

Seega siis oli seadusega otseselt keelatud leppida kokku võtta või kokkuleppel võtta vastu protsente rahaliselt kohustustelt

üle 8% aastas. Veel väiksemana määras seadus protsendimäärade hoiuste suhtes. Seaduse §2 määras, et tähtajalistelt hoiussummadelt, jooksvatelt arvetelt ja muudelt hoiuarvetelt lubatakse maksta protsente mitte üle 6% aastas.

Eesti Wabariik võttis 1932. a tõsise suuna krediitprotsentide reguleerimisele ning hakkas resoluutselt võitlema liiakasuvõtmise vastu.

Lisaks seadustega määratud protsentidele võis nõuda teatud kulutuste katmist. Sellisteks kulutusteks loeti hüpoteegipankade valitsemiskulusid, pandimajadele makstavaid pantide hoiu, kindlustuse ja muud otseseid kulutusi. Kuid kõigi nimetatud kulude ülemmäärad kehtestas majandusminister. Seega kõik võimalikud kulud loetleti seaduses ja piirati ülemmääraga.

Erand oli seadusega ette nähtud laenu (8%) ja hoiuste (6%) suhtes vaid siis, kui nende protsente maksti Eestist välismaale või välismaalt Eestisse kokkuleppe järgi isikuga, kes kuulub välisriigi kodakondsusse ja asub välismaal ning kel ei ole Eestis alalist elukohta ja kui selline kokkulepe pole sõlmitud ta Eestis asuva esindajaga või volinikuga (seaduse §4). Loetletud tingimuste puudumisel aga kehtivad seadusega ette nähtud protsendimäärad (8% ja 6%) ka välislepingute suhtes. Tuleb aga märkida, et ka neid protsente kehtestatud ülemmäärasid üsna pea veelgi vähendati. Kokkuleppe-protsentide määrade seadust (1932) täiendati ja kehtestatud protsenti ülemmäärasid vähendati ajutiselt 1. novembrist 1933 kuni 1. jaanuarini 1935 laenuprotsentide osas 7-le ja hoiuste osas 5-le protsendile aastas (RT 1933, nr 81). Sama vähendamine toimus ka hüpoteegipanga protsentide osas.

Eesti Wabariik võitles liiakasu vastu

Selliste karmide raamide seadmisega majandusele püüti võidelda liiakasu vastu. Kuidas kõik need seaduse eeskirjad hakkasid toimima tänapäeval, mil seadusekuulekus on kujunenud käitumismaneeriks

paljudel ettevõtetel ja firmadel. Sellest seisukohast on huvitav ja resolootne muudatus, mis viidi koheselt sisse ka Rahukohtu nuhtlusseaduse §180 prim 2, kuna sellised liiakasuvõtmise juhud allutati rahukohtunikule. Nimelt §180 prim 2 määrab, et süüdlast, kes protsentide saajana leppis kokku protsentide saamise kohta või võttis protsente või muid tasusid üle seadusega lubatud ülemmäär, karistatakse liiakasuvõtmise eest kas vangistusega mitte üle kuu kuu või rahatrahviga mitte üle kolme tuhande krooni. Samasugune karistus nähti ette ka krediidiastutuse juhataja või asjande korraldaja jaoks, kes võttis krediidiastutusele makstavaid otseseid kulutusi üle majandusministeeriumi poolt kehtestatud määrade.

Hoopis rangem karistus oli ette nähtud nende juhtude jaoks, kui kõrgem protsent suruti peale laenusajale, kes oma majandusliku kitsikuse tõttu oli sunnitud laenu võtma või sunnitud taotlema laenu pikendamist. Nimelt kui laenu võtmine või laenu pikendamine oli tingitud majandusliku kitsikuse tõttu ja laenuandja oli sellest teadlik ning kasutas seda protsendimäärade tõstmiseks üle seadusega lubatu, siis võidi karistada selles süüdi olevat liiakasu võtmise eest vangistu-

Varjatud jõudu!

Idi, kus korrage on peale
bril 2011 toimus Stenbocki
e vastu, kus ka toonane
me Lall ja Keski noortekogu
u" pihku surusid.

na kriisis hukka sõjajõudude ja vägivalda kasutamise ning Krimmi annekteerimise. See on kõige tähtsam; muu on juba sisepoliitilise kommunikatsiooni

võimendus kitsastes partei-poliitilistes huvides.

IRL-i juhid, teate ju ka ise, et piirilinn Narva on aastaid elanud Keskerakonna poliitilise usalduse all. Just Mihhail Stalnuhhin on mees, kes on seal oskuslikult maandanud äärmuslaste tõusu.

Saate ju isegi aru, et Stalnuhhin vääriks selle eest riiklikku teenetemärki ja tunnustust. Kui ilmselget tõde ei tunnista, siis inimene sulgub emotsionaalselt. Mihhail Stalnuhhin, eesti filoloog ja eesti keele õpetaja, ei pruugi mingi hetk seda tunnustust enam vastu võtta, sest liiga palju on meie ühiskonnas negatiivseid müüte, valetamist ja moonutamist.

Aitäh, Mihhail! Just tänu Sulle on venelastel keeruline Krimmi stsenaariumi siin korrata. Sa pole kunagi kedagi ässitanud, sa pole kunagi ka mõtteliselt eraldanud Ida-Virumaad nn Berliini müüri. Sa austad eesti keelt. Sa keskendud oma poliitikas eelkõige sotsiaalmajanduslikele probleemidele. Savisaare ausast rollist igasuguste faktulinite, didenkode, koganite mahasurumisel ei taha me veel rääkida – ühiskonnal seisab ees pikk tee selle tõde tunnistamiseni.

Oht marginaliseeruda

IRL-i juhtkond, kui te ei saa aru, et leppimispoliitika on meie rahva ühine vajadus, siis marginaliseeritakse just teid! Kui Jürgen Ligi oli valmis kaamerate ees väitma, et just teie olite lastetoetuse tõstmise

SUUR PILT OLEKS IKKA SAMA: Keskerakond on jätkuvalt rahva lemmik, aga reformikad lajutavad uue partneriga vana viisi, igavalt; arengut pole, riik hääbub. Sest liiderlikkus pole kunagi viljakas, lõbumajad pole iibekeskused.

peamine takistaja, kas siis saab veel valelikum olla? Kas IRL hoidis aastaid lapsed näljapajukil?

Keskerakond jääb, aga teie hukkute. Reform ja sotsid teevad teiega aasta näitemängu – ostetakse teie hääli riigieelarve tuules, teid pisendatakse jätkuvalt ja teist tehakse seitsmeks järgmiseks aastaks vana nukk. Siis on aga laual uued nupud...

Suur pilt oleks ikka sama: Keskerakond on jätkuvalt rahva lemmik, aga reformikad lajutavad uue partneriga vana viisi, igavalt; arengut pole, riik hääbub. Sest liiderlikkus pole kunagi viljakas, lõbumajad pole iibekeskused. Reformikad vajavad vaid seda võimunatukest, neil pole vaja mingeid narratiive ega eesmärke, sest rahvas on neil vahend, mitte eesmärk.

Ilma Riigikogu poliitiliste ülejooksikuteta (Boroditš, Vakra, Kaljuvee, Laanet, Luigas) poleks IRL-i nii alatult reedetud – hääli oleks nappinud. Seega oli teie üle parda heitmine tüüpiline ja Rosimannusel kavas juba ammu.

Lugupeetav IRL! Pärast eurokampaaniat ongi aeg rahunemiseks. Eesti vajab seda, et IRL ja Keskerakond asuksid varjatutele koostööle – see oleks meie riigile suurim julgeolekugarant. Ja muidugi – „Kodukulud alla“ ka tegelikult.

Reformierakond kardab üürikortereid nagu vanapagan välku

Hiljuti olime tunnistajaks esimesele tõsisele konfliktile uues valitsuskooalitsioonis. Energiline sotsiaaldemokraadist majandusminister Urve Palo pakkus välja idee hakata ehitama riiklikke üürikortereid. Reformierakonna rahandusminister Jürgen Ligi tundis ennast seepeale justkui herilasest nõelatud.

HEIMAR LENK
Riigikogu liige

Ühel valitsuse pressikonverentsil puhkes eespoolnimetatud erineva maailmavaatega ministrite vahel ehtne sõnasõda riigi osalusega üürikortereid ehitamise teemal. Keskerakond on sellest rääkinud aastaid, Tallinn on munitsipaalkortereid juba tuhandeid ehitatud, kuid korterijärjekord on pikk ja soov niisuguste eluasemete järele teatud elanikegruppidel suur.

Iga perekond ei pea korterit ostma

Milles on tegelikult asi? Kortereid on meil kallid ja kõik perekonnad ei jõua neid osta. Riigikortereid turg aitaks hindu alandada, kuid just seda rahameeste Reformierakond kardabki – nagu vanapagan välku. Miski ei tohi meil odavamaks minna! Las rahvas maksab, las hinnad tõusevad, kasumid peavad olema garanteeritud ja need peavad minema oravate rahakotti.

Nõudlus Tallinna munitsipaalkortereid järele on näidanud, kui väga inimesed neid kortereid ihkavad. 5000 korterit on valmis, aga vajadust jätkub üha. Ei taha kõik omanikud olla! Paljud eelistavad elamisvõimalust üürida, mitte seda päriseks osta.

NAISED KODU EEST! 16. mail panid Tallinna juhid nurgakivi Arstide maja rekonstrueerimisele Mustamäel. Aktsioonis on Eha Võrk ja Helle Kalda. Raepress

Kuid Taavi Rõivase valitsusele see mõte ei sobi, sest hindu alla lasta Eestis ei tohi. See on suurim patt, mida valitsuserakond teha võiks. Las rahvas maksab!

Tahame olla eurooplased, kuid Euroopa kombeid me millegipärast kardame. Euroopa sellistes suurlinnades nagu Pariis, London, Stockholm jm on kuni 40% elamufondist riiklikus või munitsipaalomandis. Saksamaa elanikkonnast isegi 60% on üürnikud ja nende hääli valimistel on tugev. Ajalehe Pealinn andmetel on Soomes järgmisel aastal kavas ehitada 7000 uut sotsiaalkorterit, mille üür on tunduvalt madalam kui üldine turuhind. Kuid Eesti valitsusele selline programm mitte mingil juhul ei sobi.

Eestis elatustase erakorteri ostmiseks liiga madal

Meie inimeste elatustase on madal. Pealinn kirjutas, et ajavahemikus 2001–2014 on Eestis eluasemekulud kasvanud lausa 163%, aga reaalpalk neil aastail ju niisama palju tõusnud ei ole. Ehk aitaksime siis meie noori perekondi, pakkudes neile soodsama hinnaga kortereid?

Aga ei tohi! Riiklikud elamisvõimalused moonutaksid konkurentsi, kirjutab roosa ajaleht Äripäev. Kuigi õigem oleks öelda, et riiklikud elamisvõimalused ei lubaks rahvast nii palju röövida. Kuid seda röövimist on vaja jätkata, sest rahval on raha justkui liiga palju. Las noored pered virelevad või lähevad Eestist hoopis ära, kuid kinnisvarahaide suured sissetulekud peavad püsima! Kõrge korteriüür või 30-aastane pangalaen noorele perlele – see sobib vist Euroopa noorimale peaministrile Taavi Rõivasele kõige paremini, sest tema enda laen on üle 300 tuhande euro. See on siis eeskuj. Aga poliitikuna ta võiks mõelda ka nendele noortele perekondadele, kus pole peaministrit.

Seadusele nagu oli Pätsu ajal

PÜGAMINE ON HEA: Vaid lammastunne end pärast pügamist paremini kui enne. Eestlased lasevad ennast pügada igat sorti liiakasuvõtjatel ja seadusandja saab selle eest vahekasu. Rahval aga – erinevalt lammastest – parem ei hakka.

sega kahest kuust kuni ühe aastani ja peale selle veel rahatrahviga mitte üle kolme tuhande krooni.

Ohver pidi ise liiakasut kui seaduserikkumise teatama

Et vältida kõnesoleva seadusega ette nähtud puhkudel ja tingimustel liiakasu võtmist ning tagada seaduse rakendumine, nähti samas

ette tingimus, mis kutsus üles aktiivsele kaasaaitamisele seaduse rakendumisel just liiakasu ohvriks langenud laenusaja ennast. Nii määrab Rahukohtu nuhtlusseadusse sisse viidud §180 prim 2 viimane lõik, et liiakasuline kohustus tunnustatakse tühiseks protsendimäär suhtes ja võlgnik vabaneb sel juhul üldse protsentide maksamise kohustusest. Laenuandjal jääb

õigus tagasi saada üksnes tegelikult välja laenatud summa või siis selle tagasimaksmata osa. Lisaks pikendab seadus sellise kohustuse täitmise tähtaega kahe aasta peale, arvates kohtuotsuse jõustumise päevast, kui kohtuotsus ei näinud ette veelgi pikemat täitmise tähtaega.

Seega võib öelda, et Eesti Wabariik võttis 1932. a tõsise suuna krediitiprotsentide

tegeliku toimimise peale.

Kas ei tuleks majanduse teatud reguleerimisele hakata mõtlema ka tänapäeval? Praeguse tsiviilseadustiku sätted ei välista tehingute kehtetuks tunnustamist teatud tingimustel. Kuid see on ajaliselt pikk protsess ja majanduselule kaasa aitamiseks praktiliselt kasutamatu. Palju resultatiivsem oleks ikkagi liiakasuvastane seadus. Selle

EESTI WABARIIGI AJAL:

Süüdlast, kes protsentide saajana leppis kokku protsentide saamise kohta või võttis protsente või muid tasusid üle seadusega lubatud ülemmäär, karistati liiakasuvõtmise eest kas vangistusega mitte üle kuu kuu või rahatrahviga mitte üle kolme tuhande krooni.

reguleerimiseks ning hakkas resoluutselt võitlema liiakasuvõtmise vastu. Eriti vajab rõhutamist sanktsioonide karmus liiakasuvõtmise eest ning laenusajatele varalise huvitatavuse loomine liiakasuvõtmise faktide avalikustamise jaoks. Seega mõeldi nii liiakasuvõtmise ärahoidmisele kui ka nende faktide puhul seaduse kogu jõu ja mõju

järele oli vajadus 1930-ndate algul, kui hakati vabariigi majanduselu korraldama. Ilmselt on sama vajadus tänagi silmnähtav.

Miks siis mitte rakendada kunagi kasutatud põhimõtteid? Miks unustada kõik see, mis majanduse arendamiseks omal ajal tehti? Kuidas siis muidu järjepidevust tagada, kui majandus sellest välja jätta?

Tallinn 10130
Toom-Rüütli 3/5
Kesknädal

Hea seegi, et Yana Toom Europarlamendi valiti

Europarlamendi valimised on läbi ning kuus rahvasaadikut said valitud. Teatavasti oli valimisaktiivsus väike ja olen veendunud, et enamuses käisid valimas siiski Reformierakonna toetajad. Vastasel juhul poleks sel parteil nii häid tulemusi olnud. Lihtrahvas ei hääletaks kunagi Andrus Ansipi poolt, sest tema kaheksa ja pool aastat peaministri toolil olemist näitas selgelt, et mis poliitikuga tegemist on.

Lühidalt öeldes: töökohtade kadumine, maaelu allamäge veeremine, kiirabiastide koondamine ja asendamine nn õbrigaadidega, rahvaarvu vähenemine ehk iibe langus, mille tagajärjel hakatakse nüüd maakoole sulgema. Näiteks või Pärnumaal Tori vallas asuv Viira kool. Koolimaja on suur, sest juurdeehitus tehti võimas. Paraku jääb see hoone tühjaks.

Reformierakonna poliitika eesmärk on ainult rikkaid ja ettevõtjaid toetada ning samas vaesematele tähelepanu mitte pöörata. Reformierakonnal puudub minu arvates sotsiaalpoliitika üldse.

Hea on see, et keskerakondlane Yana Toom osutus valituks, sest tema küsimused "Riigikogu infotunni" ajal saalist on olnud alati eluliselt tähtsad ning olen aru saanud, et tema südameasjaks on sotsiaalpoliitika. Yana Toom kindlasti meie vaesust Brüsselis varjama ei hakka, nagu seda on siiani teha püütud. Sellest oli meedias juttu.

Ka sotsiaaldemokraat Marju Lauristinist on Brüsselis kindlasti kasu, sest ka tema on tark ja laia silmaringiga poliitik. Kahju on ainult sellest, et Marju Lauristin pole Eesti Vabariigi peaminister. Temast oleks meil siin palju rohkem kasu. Loodame siiski ka seda, et Yana Toom ja Marju Lauristin suudavad Brüsselis meie eest piisavalt kosta.

Indrek Tarand on rohkem jutumees, ning tema kohta ei ütlegi midagi. Vana olija Brüsselis, aga mingit silmaga nähtavat saavutust pole. Tema puhul oli meedias juttu vaid kuluühvitiistest. Tunne Kelami ja Kaja Kallase kohta ei oska midagi öelda. Siiani pole nad silma hakanud ei hea ega ka halvaga.

Edgar Savisaar kogus loodetust vähem häält. Pole ka ime, sest ta oli meedias korduvalt välja öelnud, et ei kavatse Brüsselisse minna. Kui ta poleks seda öelnud, siis oleks tema hääletasaak olnud kindlasti Andrus Ansipi omast palju suurem. Edgar Savisaare valijad ei käinud ilmselt valimas ning sel põhjusel võis valimas käinute protsent nii väike ollagi.

Jõudu Yana Toomile ja Marju Lauristinile! Ning ka teistele.

Hillar Kohv Viinahuult,
Tori vald, Pärnumaa

Kuidas suhtuda Yana Toomisse?

Meie „poliitbüroo“ peasekretäri Andrus Ansipi pilk kivines ja suundus kaugustesse, kui selgus, et keskerakondlasest Yana Toomist saab eurosaadik. ERR lobisemissaate juht pidi oma mugavalt istmetel vaatet ja pörandale potsatama. Üllatusest ja segadusest, sest temale antud kammertoonid olid katkenud. Ta suutis vaid muigutada: „Yana Toomi sugune... ja Euroopasse!“ Jah, tõepoolest, inimese loomus ja olemus avaldub eelkõige ekspromptsetes olukordades ja hetketes. Riigitelevisiooni saatejuht Katrin Viirpalu andis selle avaliku ja sündsusetu sildistusega enesehinnangu. Kui inimene, kodanik, saatejuht. Selline hinnang välistaks demokraatlikus riigis seesuguse isikliku töötamise saatejuhina. Meil Eestis aga mitte. Vaevast, et K. Viirpalu, tema leivaisad ja seebistatud televaatajad seda ajakirjanduseetika rasket rikkumist teadvustasidki. Keegi pole kusagil sellest küsimust tõstatanud, vabandusest rääkimata. Ja milleks? Kui meie riigi ametlik eetikakoodeks nõnda lubab ja käsibki.

Yana Toom ei ole küll mõneti enam tavainimene, keda võib lausa põhiseaduslikult püüda, mõnitada ja maalt välja ajada. Ta on opositsiooni poliitik, nüüd siis ka Euroopa Parlamendi saadik. Selle positsiooni on ta kätte võitnud südamliku inimesena ja ausa poliitikuna. Jaanurteil on ta vististi venelanna, aga siinkirjutajast põlis-eestlasele pole see silma hakanud. Parim näide venelaste ja eestlaste lõimumisest,

mida ametlikult ja silmakirjalikult nimetatakse integratsiooniks. Aga just sellepärast ongi ta meie „progressiivse avalikkuse“ põlualune. Küll on teda materdatud „harimatuse“ pärast. Küll selle eest, et ta on hakanud vene koolide üleöö ja ettevalmistamata eestistamisele vastu. (Kas selline „uutmine“ üldse ongi vajalik?) Tema pärispatuks peetakse aga ausat väljajätlemist, et praeguse poliitika jätkumisel on eestlane ja tema keel määratud kadumisele.

Vapper naine saavutas kohtuõidu laimajate üle riigipoliitikute käepikenduses kapos. Võib kindel olla, et rünnakud eurosaadik Yana Toomi vastu jätkuvad. See pakub leiba ja reitinguid meie „isamaaliste“ poliitikutele ja nende ajakirjandusele. Võiks koguni arvata, et kui Yana Toomi poleks, tuleks ta välja mõelda. On ju rahvas tüdinud lakkamatust tulistamisest Edgar Savisaare pihta. Vaja on uut sihtmärki. Seda enam, et selle vastu saab meie „edumeelne üldsus“ veelgi tõhusamalt välja valada oma veneviha.

Olen kahe käega Yana Toomi ja tema Europarlamendi liikmeks saamise poolt. Esiteks. Nüüd on Y. Toomi näol lisaks eestlastele Europarlamendis esindatud ka eestivenelased, keda on 1/3 rahvastikust. Iga rahvas omab teatavasti võõrandamatuid inimõigusi, sealhulgas õigust esindatusele.

Teiseks. Seni on truualamlikud saadikud Eestit Euroopas esindanud kui fiktsiooni *Estonian Republic*. Millest midagi ei teata, kui – siis ehk Eesti venevihas.

Millest midagi ei olene ja millest teada vast ei tahetagi. Eesti saadikuid on peibutanud, olgem ausad, sealt makstav raha.

Eesti saadikuid (saadikuid teistestki riikidest) pole seal võimalik midagi ära teha, sest praegune Euroopa Liit pole jätkusuutlik. Olles küllalt tüütu ja pealetükkiv (ning aus), on võimalik olukordi selgitada (*sic!*: EL-i lagunada). Eriti kui rääkida sellest, et Eesti pole mitte Euroopa musterlaps, vaid on murelaps. Rääkida ausalt sellest, mida meie tavainimene tunnetab ja teab, aga millest Euroopas on kuulnud juhtumisi või pole üldse kuulnud: Eesti elitaarsest „demokraatiast“, Euroopa sotsiaalhartat valikulisest rakendusest, vaesusest, ebavõrdsetest elatus- ja abirahadest (pensionid, emapalk), e-valimistest jne jne.

Möönan, et eestlasele pole kombeks oma hädasid võõrale kurta. Aga kui me ise oma hädadega hakkama ei saa ja manipuleeritavatena (e-valimised!) „valime“ taas võimule hädade tekitajaid, siis äkki tulekski õiglust ja õigust kaugemalt otsida, pealegi kui paljud meie hädad ongi pärit kaugemalt?

Yana Toomist on saanud omamoodi maailmavaateline lakmuspaber: kes on väga erinevatel mõtlemistasanditel tema (maailmavaate) poolt või vastu? Mina olen tema poolt.

Õnne, edu ja kaitstust, Yana Toom!

Ants Metsla,
Vändra, Pärnumaa

Eesti lipu päeva puhul

4. juunil tulevad jälle meelde paljud halenaljakad, kuigi omal ajal ohtlikudki **p o n n i s t u s e d**, mille abil võimukandjad ja nende **k u m m a r d a j a d** üritasid hävitada sini-must-valget, mälestustki sellest. Nende värvide kombinatsiooni teadlikku või juhuslikku tekitajasse suhtuti sageli kui eriti ohtlikusse rahvavaenlaseks. Seda seni, kuni „kolmevärvitõrje“-eesrindlased ise panid rinda nende värvidega meelsusmärgi.

Aeg läheb, suhtumissuunad korduvad. Praegu on meil kohaliku europatriotismi mõõdupuuk tehtud suhtumine Ukraina asjadesse – alates Krimmi vägijõulisest tagasivõtmisest Venemaa poolt ja lõpetades ülikarmilt realistlike kaikumõllustseenideni, mida väidetavasti vist polevatki nagu olnudki...

Magnus Lilienkampf, Tallinn

Las olla

Teie hingel palju aknaid, et kogu maailma ilu seda kaunistada võiks!

Hingejõuline Sirje R. Mustamäelt, Tallinn

Rail Baltic: kas tunnelisse ja viaduktile?

Juba on avatud trassivaliku „arutelu“. Aga sellele eelnenud küsimuste lahendustest pole kuulnudki. Kas sellist raudteed on üldse vaja? Kui jah, siis kuidas teda ülal pidada, töös hoida, et ta inimesi teenida saaks? Viimase olme isegi oma riigi põhiseadusesse kirja pannud: „...praeguse ja tulevaste põlvkondade hüvanguks.“

Aga tegelikult kelle huvides?

Pole põhiseadust asjata meenutatud, sest praegu näeme oma silmaga, et asi („ajame Eesti asja“) käib vastupidi. Siinsega seoses – eks proovige suvelõpul Tartust Tallinna poole sõita. Pead turnima asfaltbetoonis sõtkutud rööbastevahel. Märkad oma silmaga, et nende tekitamisega on suures osas hakkama saanud sõiduautotreilerite „rongid“, numbrimärgil *RUS*.

„Peame eksportima,“ ütlevad ultraliberalistlikud reformarid. Mitu sõiduautot sel aastal Eestis toodeti, et oma vajadusest üle jäi, nii et „peame eksportima“?! Aga tõsiasi on, et selle tagajärjel peame autoteedesse „investeerima“ = oma taskust raha vastu taevast loopima, et võõramaa ärikad saaks „importida“ ja hästi teenida. See on 21. sajandi Eesti ultraliberalism – kõik õigused ja vabadused vaid võõramaa ärikatele.

Miks peab aru pidama?

Esimene küsimus: kas on seda raudteed järeltulevatel põlvkondadel vaja? Transpordiliini (nagu kunagi talveteid) nagu lähaks vaja. Aga milleks on RB-d tarvis? Igaüks näeb ju oma silmaga, et kaubaveoks on uut raudteeliini vaja väga vähe, kui üldse. Sest Lääne-Euroopa turud on täitunud.

Näe, majanduse kasvu polegi vaja ja paljudes kohtades on see alla nulli. Siis pole ka kaubavajadust väljastpoolt. Pealegi on tõsiasi see, et „noortele liiduvendadele“ on turulepääs tõkestatud mitte ainult tootmise keeluga (tootmis-kvootidega), vaid ka Mart Laari valitsulaaride poolt tellitud „tollimaksuga“ = eurotoetuste vahega. Diskrimineerimine on E-Liidu tähtis „väärtus“.

Jäagu aruteluks reisijate vedu, aga nii, et tulevastele põlvkondadele jääks ka kaubaveo arendamise võimalus. Vaid siis on eestlaste riik võimeline oma liiniosa ülal pidama. Aga mõiste *arutelu* juurde tagasi pöördudes tahaksin tõestada, et arutelu on vajalik kõikide spetsialistide väljajätlemine. Sõnavabadus olgu raudteelasel, geoloogil, „triipkonnakaitsjal“, hüdroinseneril, aerodünaamikul,

ehitusinseneril, mäeinseneril jne.

Loomuliku mõtlemise järgi

tuleb teha otsus: raudteeliini ehitada reisijate vedamiseks, et konkureerida sadu kordi suuremate taevatootajatega – õhustranspordiliinidega. Õhustranspordile ühe reisija kohta sadu kordi rohkem naftat, täpsemalt – toodab rohkem CO₂.

Kuidas ehitada?

Kahetoruline tunnel algaks Tallinnast lääne pool, Helsingi „toru“ läheduses.

Aga „torustranspordi“ kasutamise esmane tähtsus on selles, et Eestimaa jääb tükeldamata järjekordse ENSV haldusjoonega. Tänu sellele päästetakse ka tuhandeid hektareid põllumaad, tuhanded eestlased saavad jääda rahus oma vaarisade kodudesse, konnariik kaitseb teiste metsaasukate riike putukate eest,

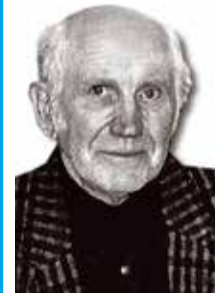
seentieriik jääb lõhkumata, jne. Kokkuvõttes: inimeseloom ei saa iseennast raudteerelssidega hukata.

Ettetulevatest raskustest

suurim on maha tallata ultraliberalistlike reformarite „vaadet“: „ei mina pea midagi tegema; jagan seda, mis on“, vördjalike tagajärgedeni jõudnud rahapõhist mõtlemist ja vaesust. „Betonliiprid tuleb osta Poolast, sest Eesti tsemendile vee ja kruusa lisamine on „natsionalistlik proteksionism“ (M. Laar), reksid Hispaaniast, keevitajad tuua Bulgaariast ja insenerid Li-beerriast, et nendele kõrgemat palka maksta. Omadele ei või, sest siis välisinvestor (globaliseerunud korruptant) ei tule Eestisse (A. Ansip).

Jaak Toome, Põltsamaa vald, Jõgeva maakond
Pikemalt loe: www.kesknadal.ee

Pole just eriti tavapärane, et ühe tegevpoliitiku senine elukäik raamatuks vormitakse. Ju siis peetakse endist peaministrit Andrus Ansipit sedavõrd eriliseks persooniks, et ajakirjanikud Kadri Paas ja Katariina Krjutškova võtsid ette sedavõrd mahuka töö, ning seda pealegi ilma peategelase kaasatöötamiseta.

ENDEL RIHVK
vaatleja

Raamatu eessõnas leiab Hardo Aasmäe, et Ansip on kõige kauem ametis olnud Eesti peaminister ja seega on raamatu „Andrus Ansip – halva iseloomuga tark poiss“ ilmumine põhjendatud.

Teadis, mida tegi

Kõnealuse raamatu autorid on väga õigesti aru saanud, et ilma 2007. aasta aprillis toimunud Pronkssõduri teisaldamiseta ja sellele järgnenud rahutusteta poleks Andrus Ansipi peaministrikarjäär pruukinud kujuneda põrmugi nii roosiliseks, ja seetõttu on nad raamatut alustanud justnimelt nende sündmuste kirjeldamisega.

2007. aasta algul ärples Ansip mitmel korral, et kui oleks tema teha, siis lohistaks ta Pronkssõduri otsemaid Tallinna kesklinnast minema. Ühtäkki märkas Reformierakonna ladvik, et see jutt läks ühele osale eestlastest hästi peale, ja nii Ansipi kui ka kogu Reformi reiting hakkas tõusma. 2007. aasta Riigikogu valimistel saadud 22 500 häält muutis Ansipi veel uljamaks, ja nii ei hoolinud ta enam ei sotsiaal-teadlaste ega isegi kaitsepolitsei hoiatustest ning otsustas algselt suvele kavandatud plaani otsemaid teoks teha.

Järgnenud märul, mis laastas Tallinna kesklinna ja tõi riigile suure majandusliku kahju, ei lugenud Ansipi ja tema toetajate silmis midagi. Raamatu autorid tõdeavad (lk 32): „Monumendi teisaldamisega võitis Ansip reformiparteile nime poolest rahvuskonservatiivse IRL-i valijate hääled. Keskerakonnast kujundasid Reformierakonna poliititehnoloogid suure osa valijate jaoks riigireeturlikult venemeelse erakonna.“

Siia võiks lisada, et see poleks neil sedavõrd edukalt õnnestunud, kui meie peavoolumeedia poleks asunud seda kuvandit kibekähku võimendamata; tehes nii tänapäevani. Praeguseks maailmas kujunenud olukorda silmas pidades tuleks rõhutada, et Pronksiõöl toimunuga nulliti kõik seniajani venekeelse elanikkonna lõimimiseks tehtu

Andrus Ansipi tee tippu

ja Eesti lõplikult lõhestati rahvuslikul pinnal. Nüüd seoses Ukraina sündmustega hirmutatakse eestlasi sellega, et niisugused sündmused võivad korduda ka Eestis. Võib aga kindla peale väita, et ilma meie marurahvuslaste algatatud ja Reformi poolt täide viidud provokatsioonita oleks see oht pigem olematu. Aga samas poleks ka Ansip saanud nii kaua nautida peaministrirolli.

Kähku pumba juurde

Andrus Ansipi lapsepõlv ja kooliiga ei paista millegi erilisega silma. Ta on pärit kolmelapselisest maaperest, kus elatise hankimine oli põhiliselt ema ja vanaisa õlul. Raamatu autoritele teada olevalt oli ta koolis keskpärase õpilane, pigem vaikne ja endassetõmbunud. Rohkem paistis silma spordis, kuna saavutas häid tulemusi kergejõustikus, korvpallis ja teistelgi aladel. Siin tuli kasuks tugev tahtejõud. Ta viis läbi kõik, mis oli endale pähe võtnud. Tema omapära hakkas ilmnema Tartu Riiklikus Ülikoolis, ja seda üpris kummalisel moel. Juba esimesel kursusel valiti ta keemiaosakonna komsomolibüroo liikmeks. Õige varsti sai ta selle büroo sekretäriks ja sealt edasi juba TRÜ komsomoliteaduse osakonna juhatajaks. Sellega kaasnes ka astumine NLKP liikmeks.

Allakirjutatul on sellist asjade käiku võimalik olnud võrrelda sellega, mis toimus kümme aastat varem Tallinna Pedagoogilises Instituudis. Seal tuli paljudel vähegi aktiivsematel tudengitel võidelda selle eest, et neid komsomoli juhtorganitesse ei valitaks, sest vabatahtlikult sinna kuuluda keegi ei tahtnud. Sootuks keerulisemad olid toona lood parteisse astumisega. Sinna igäht ei kutsutud ega ka ei võetud. Neil, kellel piisavate teenete korral avanes selleks võimalus, pidi see soov olema seotud ühega kolmest põhjusest. Neist esimest – ustavust kommunistlikule võimule – ei saa enamiku eestlaste puhul eriti tõenäoliseks pidada. Tunnistab ju isegi parteihierarhias üsna tipu lähedale jõudnud Indrek Toome autoritele, et: „Parteisse astumine ei tähendanud enam kõikumatu usku kommunistideesse. See näitas pigem soovi Eesti elukorralduses kaasa rääkida.” (lk 65). Dešifreeritult tähendab see sama, mida oma tegevuse õigustamiseks kasutavad paljud endised kommunistid: „Kui meie poleks parteisse astunud, siis juhtinuks Eesti elu ainult venekeelsed inimesed.“

Pidagem seda siis parteisse astumise teiseks motiiviks. Aga rahva arvates võis paljudel juhtudel mängus olla ka kolmas variant, mida kõige ilmekamalt annab edasi üks toonane anekdoot. Klassijuhatajatunnis küsis õpetaja lastelt, kelleks nad tahavad saada. Ats tahab saada kolhoosi esimeheks, Miku partorgiks, aga Juku vastab: „Ma veel täpselt ei tea, aga mina ka

ei taha tööd teha.”

Milline neist motiividest kannustas noort Andrus Ansipit, seda teab ta kõige paremini ise. Fakt on aga see, et partei liinis tegi ta edukat karjääri, jõudes välja EKP Tartu rajoonikomitee osakonnajuhataja ametipostini. Raamatus on kirjas ühe endise ministri antud iseloomustus: „Ansip näis ... kui keemias kehva ettevalmistusega tuuletallaja, kes kogu aeg soovis asju ajada, üritusi ja inimesi organiseerida” (lk 223).

Sellesse aega jääb ka üks tume lugu, mida ikka ja jälle meelde tuletakse. Nimelt väidab selleaegne Tartu Rajooni TSN Täitevkomitee aseesimees Robert Näska, et nad koos Ansipiga vaatasid läbi akna, kuidas Tartus miilitsad koertega ründasid 2. veebruaril 1988. aastal inimesi, kes soovisid meelt avaldada Tartu rahu ja

pankrotihalduriks, ja üheskoos suutsid nad raha päästa. Selle protsessiga on seotud mitmeid hämaraid lugusid, nagu suure hulga pangadokumentide kaotamine ning see, et suur osa hoolestajaid ja väikeaktsionäre jäi pika ninaga. Samal ajal, kui Ansip äriees- tege kasulikke suhteid sobitas, ei läinud Reformierakonnal Tartus kõige paremini, sest nad ei leidnud endi hulgast sobivat kandidaati linnapeaks, kes erakonna reitingut kergitaks ja suurrannetajaid leiaks. Seli initsiatiivil langes valik Ansipile, kes valitigi Tartu linnapeaks. Andrus püüdis usaldust igati õigustada. Ta kuulus endiselt Tartu juhtivate äriees- tege Kadastiku, Seli, Iptsita, Hage jt sõpruskonda, ja nood said osta soodsamaid maatükke odavamalt hinnaga ning võitsid linna poolt korraldatud hankeid.

MRP aastapäevade puhul, ning Ansip oli arvanud, et koerad tulnuks varem lahti lasta, ja lausunud: „See, keda koer korra näksinud, see enam tänavale ei tule.” (lk 115). Ansip on seda kõike hiljem eitanud, väites, et viibis sel ajal hoopis ämma sünnipäeval.

Ärgu olgu sul sada rubla,

pigem olgu sul sada sõpra – nii ütleb vene kõnekäänd. Sellest hakkas juhendum ka Andrus Ansip, kui ta 1989. aastal taipas, et NLKP võim on otsa saamas, ja ta sellest organisatsioonist välja astus. Küllap taipas ta sedagi, et kapitalismi tingimustes aitavad sõbrad kiiremini nii saja rubla kui ka miljoni omanikuks saada. Ta alustas äriemehekarjääri Aleksander Kofkini asutatud firma *Estkompexhim* Tartu filiaali juhina. Kui jäätiseäri näitas hääbumismärke, lõi ta kampa koolivend Mart Kadastiku ja veel mõne Tartu rahamehega, ning üheskoos panid nad püsti moodsa trükikoja Kroonpress. Ansipi edasist karjääri mõjutas Tartu Kommertspanga pankrot, kuhu tema teisel koolivennal Neinar Selil jäid kinni suured summad. Seli sokutas Ansipi

Lk 184 kirjutavad autorid: „Olulist rolli mängis soosing. Kellel see oli olemas, sellel edenes Tartus nii mõnigi asi ladusamalt. ...Kummalisel moel juhtusid niisugused lood üksnes ühe partei või selle lähedal asuvate inimestega.” Kui ühel hetkel tekkis probleeme Seli valimisega erakonna juhatuse, siis otsustas Ansip: „Erakond valib raha!” Seli tähendas raha, et võimul olla. Temasse suhtuti kui korporatiivse õukonna nurgakivisse. Arvatakse, et tänini on Ansipil endal varjatud osalusi Seliga seotud firmades (lk 185).

„Teie kallis peaminister“

Nii viisi allkirjastas Ansip ministritele saadetud meilid Postimehe lisas AK ilmuvas rubriigis „Juurikas“. Peaministriks sai ta 2005. aastal pärast Juhan Partsi valitsuse tagasiastumist. Enne seda oli ta peale Siim Kallase Brüsselisse lahkumist valitud Reformierakonna esimeheks ja maandunud majandusministri toolile. Selle, koos Keskerakonna ja Rahvaliiduga moodustatud valitsuse üheks tähtsamaks sammuks oli Eesti Raudtee tagasiastumine riigile. Sellega seondub ka esimene tõsisem skandaal, mida Ansipil siluda

tuli. Nimelt väitsid raudtee omanikud, et Reformierakond olevat neilt küsinud ostu toetamise eest miljon krooni altkäemaksu.

Järgmised koalitsioonid moodustas Reformierakond IRL-iga. Ka nende valitsuste ajal toimunud kirjeldatakse raamatus põhjalikult. Paraku on need sündmused alles sedavõrd värskest kõigil meeles, et neid siinkohal refereerida puudub vajadus.

Tasub aga esile tuua autorite nägemus sellest, kuidas lõppes Ansipi peaministrikarjäär. Nad mõnavad, et kõigis riburada lahvatanud skandaalides seisib Ansip oma ministrite seljataga niikaua kui võimalik. Nii riskis ta peale nn *Silvergate*’i Kristen Michalit kaitstes isegi presidendiga tülli minna. Ka ei vabastanud ta ametist Keit Pentus-Rosimannust peale „Autorollo“ afääri ilmsiks- tulekut. Samas löid just Michal ja Rain Rosimannus Ansipile noa selga, kui kutsusid ilma Ansipi teadmata uueks peaministriks Siim Kallast, et see messiasena päästaks Reformierakonna reitingu. Ansip oli küll varem deklareerinud, et ta enam järg- mist valitsust ei moodusta, kuid tal polnud sugugi plaanis ametit enne maha panna, kui eurovoliniku koht kindel. Kuidas kõik lõppes, saime hiljaaegu näha, ja siinkohal lõpeb ka raamat.

Tuleb tunnistada, et raamatu autorid on oma töösse suhtunud täie tõsidusega. Nad on üles otsinud kümneid inimesi, kes Ansipiga koos õppinud või tema tegemisi lähemalt näinud, ning neilt palju väärtuslikku teavet kogunud. Paraku pole nende hulgas Ansipi sõpruskonda kuulujaid, sest need kõik on rääkimast keeldunud.

Raamatus Ansipist maalitud pilt mõjub küllaltki tõepäraselt ja objektiivselt. Seal on tunnustatud tema sihikindlust ja oskust oma mõtteid veenvalt esitada. Samas on aga viidatud sellele, et ajapikku muutus Ansip autoritaarseks ja tal tekkis ainuõige seisukoha sündroom. „Üha kasvavast egost kannustatud hoiakud muutusid järjest mustvalgemaks. Ansip teadis täpselt, mis õige, mis vale, kes on hea ja kes on halb. Vahepealsed teed haihtusid.” (lk 182) Vankumatult kaitstes rikaste huve, suutis Andrus Ansip edukalt ellu viia Reformierakonna „käsi-peseb-kätt“- poliitikat, mis pidevalt suurendab lõhet jõuka vähemuse ja tavakodanike elatustasemetel vahel, põhjustab tööpuudust ja väljarännet. Paraku ei suuda või ei taha paljud valijad seda mõista ja toetavad seda poliitikat jätkuvalt. Et mõni nende hulgast jumalapärast ümber ei mõtleks, selleks kestab tänini Edgar Savisaare ja Keskerakonna demoniseerimine, mille kõige ilmekamaks näiteks on 30. aprillil meie suuremate ajalehtede esikülgedel avaldatud fotomontaaž.

TTV

TALLINNA TV
9. – 15. JUUNI

ESMASPÄEV, 09.06

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
08:15 Pühapäevate*
09:00 Kultuurimeeter*
09:30 Aleksei Turovski lood*
10:00 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
10:15 Ameerika eestlased. Läänerannik 1/7*
10:45 Mina, tallinlane*
11:15 Pillimeeste klubi laulud, 2014*
12:15 Elektrilises udus*
14:10 Kinnisaraveeb
15:00 OTSE: Ülekanne Riigikogust
18:30 TeTeVeke lastele
19:00 TÄNA. Uudised
19:00 Keelatud armastus. Otse südamesse 55/142
20:00 TÄNA. Uudised
20:15 OTSE: Suvemiks
21:00 Terve tervis*
21:30 TÄNA. Uudised
21:45 Päevakava
22:00 Müüt (Hiina 2005)
00:05 TÄNA. Uudised*
00:20 Suvemiks*
01:05 TeleChat

TEISIPÄEV, 10.06

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:15 Suvemiks*
09:00 Keelatud armastus. Otse südamesse 55/142*
09:45 Päevakava*
10:00 Terve tervis*
10:30 TÄNA. Uudised*
10:45 Suvemiks*
11:30 Ülekanne Riigikogust*
14:30 Kinnisaraveeb
16:15 Armuleek 19/304*
17:00 Armuleek 20/304*
17:45 Armuleek 21/304*
18:30 TeTeVeke lastele
19:00 TÄNA. Uudised
19:00 Keelatud armastus. Otse südamesse 56/142
20:00 TÄNA. Uudised
20:15 OTSE: Suvemiks
21:00 Gordioni sõlm 1/6*
21:30 TÄNA. Uudised*
21:45 Mõtlemis taas
22:15 Poolkuu. Igor Grāzin
22:45 Cash (Prantsusmaa, 2008)
00:10 TÄNA. Uudised*
00:25 Suvemiks*
01:10 TeleChat

KOLMAPÄEV, 11.06

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:15 Suvemiks*
09:00 Keelatud armastus. Otse südamesse 56/142*
09:45 Gordioni sõlm 1/6*
10:15 TÄNA. Uudised*
10:30 Mõtlemis taas*
11:00 Poolkuu. Igor Grāzin*
11:30 Linnaruumi arhiivist. Seewaldi kompleks
12:00 OTSE: LV Pressikonverents Suvemiks*
12:30 Cash (Prantsusmaa, 2008)*
13:15 Mõtlemis taas*
14:40 Poolkuu. Igor Grāzin*
15:10 Kinnisaraveeb
15:40 Armuleek 22/304*
16:15 Armuleek 23/304*
17:00 Armuleek 24/304*
17:45 TeTeVeke lastele
18:30 TÄNA. Uudised
19:00 Keelatud armastus. Otse südamesse 57/142
20:00 TÄNA. Uudised
20:15 OTSE: Suvemiks
21:00 LV Pressikonverents*
21:30 TÄNA. Uudised
21:45 Kultuurimeeter
22:15 BBC fantaasiasari. Varjud 6/6
23:15 Pillimeeste klubi*
00:15 TÄNA. Uudised*
00:30 Suvemiks*
01:15 TeleChat

NELJAPÄEV, 12.06

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised**
08:15 Suvemiks*
09:00 Keelatud armastus. Otse südamesse 57/142*
09:45 Kultuurimeeter*
10:15 TÄNA. Uudised*
10:30 Suvemiks*
11:15 LV Pressikonverents*
11:45 Pillimeeste klubi*
12:45 Koolitants 2014, 2/19*
13:40 Ameerika eestlased. Läänerannik 1/7*
14:10 Kinnisaraveeb
16:15 Armuleek 25/304*
17:00 Armuleek 26/304*
17:45 Armuleek 27/304*
18:30 TeTeVeke lastele
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Keelatud armastus. Otse südamesse 58/142
20:00 TÄNA. Uudised
20:15 OTSE: Suvemiks

21:00 Päevakava*
21:15 Dr Vassiljevi tervise-minutid
21:30 TÄNA. Uudised
21:45 Dokumentaalfilm. Klaperjaht Bin Ladenile 1/2 (BBC 2012)
22:35 Lihtsalt koos
00:10 TÄNA. Uudised*
00:25 Suvemiks*
01:10 TeleChat

REEDE, 13.06

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised
08:15 Suvemiks*
09:00 Keelatud armastus. Otse südamesse 58/142*
09:45 Dr Vassiljevi tervise-minutid*
10:00 TÄNA. Uudised*
10:15 Suvemiks*
11:00 Dokumentaalfilm. Klaperjaht Bin Ladenile 1/2*
11:50 Maatriks*
12:35 Lihtsalt koos*
14:10 Kinnisaraveeb
16:15 Armuleek 28/304*
17:00 Armuleek 29/304*
17:45 Armuleek 30/304*
18:30 TeTeVeke lastele
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Keelatud armastus. Otse südamesse 59/142
20:00 TÄNA. Uudised
20:15 OTSE: Suvemiks
21:00 Oma Valitsus
21:30 TÄNA. Uudised
21:45 Kas tohib?*22:15 Emberi linn (USA, 2008)
23:50 TÄNA. Uudised*
00:05 Suvemiks*
00:50 TeleChat

LAUPÄEV, 14.06

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:15 Suvemiks*
09:00 Keelatud armastus. Otse südamesse 59/142*
09:45 Kultuurimeeter*
10:15 TÄNA. Uudised*
10:30 Suvemiks*
11:15 Terve tervis*
11:45 Oma Valitsus*
12:15 Kas tohib?*12:45 Linnaruumi arhiivist. Seewaldi kompleks*
13:15 Emberi linn (USA, 2008)*
14:50 Kinnisaraveeb
16:15 Armuleek 31/304*
17:00 Armuleek 32/304*
17:45 Armuleek 33/304*
18:30 TeTeVeke lastele
19:00 TÄNA. Uudised
19:15 Dr Vassiljevi tervise-minutid*
19:30 Keskkonnanädal
20:00 TÄNA. Uudised
20:15 BBC komöödiasari. Jalad ees 10/15
20:45 Dokumentaalfilm. Täiuslikud tormid 1/6 (2013)
21:30 TÄNA. Uudised
21:45 Raul Vaiksooga Tallinnast Viivikonda 1/10*
22:15 Uneteadus
00:05 TÄNA. Uudised*
00:20 Keskkonnanädal*
00:50 TeleChat

PÜHAPÄEV, 15.06

07:00 Info TV
08:00 TÄNA. Uudised*
08:15 Kas tohib?*08:45 Dr Vassiljevi tervise-minutid*
09:00 BBC komöödiasari. Jalad ees 10/15*
09:30 Keskkonnanädal*
10:00 Dokumentaalfilm. Täiuslikud tormid 1/6 (2013)*
10:45 Raul Vaiksooga Tallinnast Viivikonda 1/10*
11:15 Gordioni sõlm 1/6*
11:45 Uneteadus*
13:35 Kinnisaraveeb
15:00 Pühapäevate*
15:45 Terve tervis*
16:15 Armuleek 34/304*
17:00 Armuleek 35/304*
17:45 Armuleek 36/304*
18:30 TeTeVeke lastele
19:00 TÄNA. Nädala kokkuvõte
19:15 Arvutitark*
19:30 Kultuurimeeter*
20:00 TÄNA. Nädala kokkuvõte
20:15 Ameerika eestlased. Läänerannik 2/7*
20:45 Maatriks*
21:30 TÄNA. Nädala kokkuvõte
21:45 Herra Eikeeg
00:15 TÄNA. Nädala kokkuvõte*
00:30 TeleChat

Nädala juubilar ERI KLAS 75

See 7. juunil 1939 sündinud mees on üks tuntumaid Eesti muusikuid, kes on juhatanud enam kui 100 sümfooniaorkestrit 40 maalt. Meie Rahvusooperiga on ta olnud seotud alates 1965. aastast dirigendina, kunstilise juhina ja peadirigendina (1975–1994), aastast 1994 audirigendina ja aastast 2004 Rahvusooperi nõukogu esimehena. 1985–1990 oli ta Stockholm Kuningliku Ooperi peadirigent, 1991–1996 Århusi sümfooniaorkestri peadirigent. Aastast 1996 Hollandi Raadio sümfooniaorkestri peadirigent, aastast 2003 sama orkestri peakülalisdirigent. 1998 alustas Tampere Filharmoonia kunstilist juhtimist. 2002. aastast on Eri Klas Tallinna Filharmoonia kunstiline juht.

Mõni kunstiinimene otsib lõpmatuseni oma uut mina. Mida Teie veel saavutada tahate?

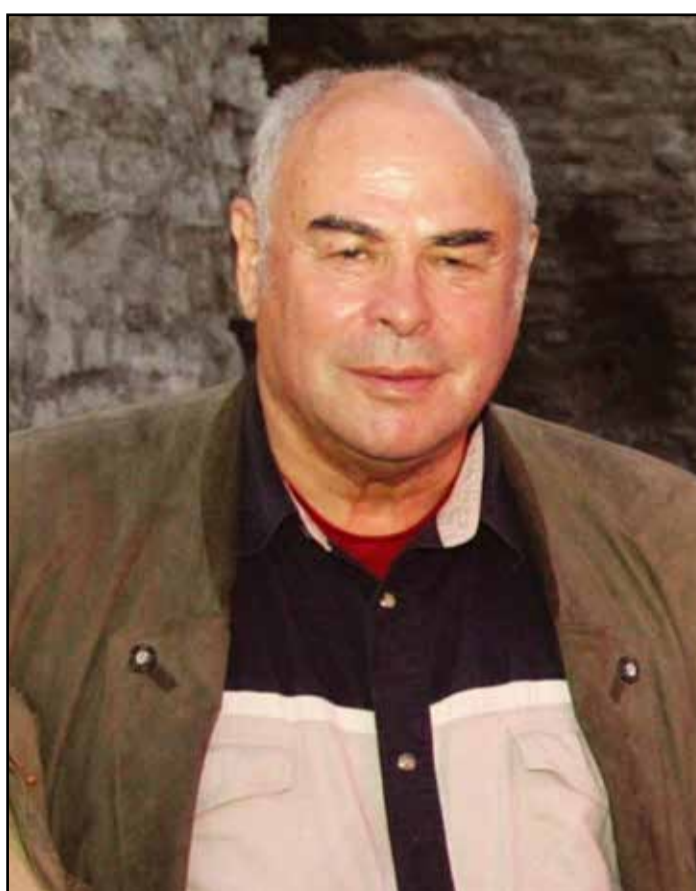
Mina olen uudishimulik inimene. Nagu mu ema ütles: „Kui sa hommikul ärkad, siis ole selle üle õnnelik, ja uus päev on nagu sünnipäev!“ See uudishimu paneb mind huvitama maailmaasjadest, aga et ma midagi veel saavutada tahaksin või oma uut mina otsiksin, seda küll mitte. Ent ma pean ütleva, et minu unistused on suuremas osas täide läinud. Kui koolipõlves näiteks kuulasin Ella Fitzgeraldi heliplaate ja unistasin, et äkki saan kunagi seda laulukuulsust näha, siis mingite aastate pärast esinesin temaga koos Los Angeleses. Sama kordus ka džässilegendi Dave Brubeckiga.

Isiklikult olen Teilt õppinud, et tuleb pidada parimaks seda, mis parasjagu käes, mis parasti teoksil. Igal Birgitta festivalil olete öelnud, et just see on olnud parim. Selles peitub minu meelest väga oluline ellusuhtumine. Aga ikkagi: milline ajajärk Teie elust on olnud senine mäetipp? Suurimad saavutused pole mul kunagi seotud olnud iseenda karjääri või isikuga, vaid minu juhitud kollektiividega. Näiteks

see, et sügaval nõukogude ajal, 1991. aastal tegin ma kõik selleks, et Estonia teater, mitusada inimest, sai sõita külalissetendustele Rootsi. Sellest ei osanud tol ajal keegi unistadagi. Aga raudne eesriie avanes. Istusin Stockholmis sadamas, kui see valge laev paistma hakkas... Terve laevatäis estoonlasi! See oli minu elu kõrgpunkt. Sama tunne valdas mind, kui sai käivitatud Birgitta festival, mis nüüd augustis toimub kümnendat korda. Eeskujuks oli Savonlinna ooperifestival, kus käisin juhatamas nii nende produktioone kui ka mõjutasin juhtkonda selles suunas, et esimeseks külaliskollektiiviks olgu Estonia teater. Savonlinnast tagasi sõites tiksus peas mõte: miks me ei võiks samalaadset festivali teha ka Tallinnas? Läksin selle ettepanekuga Edgar Savisaare, tollase ja praeguse Tallinna linnapea juurde. Ja nii see alguse saigi. Nüüd on siin selle kümne aasta jooksul käinud teatreid Inglismaalt, Saksamaalt, Hispaaniast, Venemaalt, samuti Taiwani võitluskunstide grupp, Kanada indiaanlased ja keda veel.

Tänavu avame Birgitta festivali Ameerika looga – Leonard Bernstein „Missaga“, kus meil peaosalisteks Broadway artist Douglas Webster ja meie oma Koit Toome. Selle loo teksti kirjutas Bernstein koos vanglast tulnud dissidentide ja kirikuõpetajatega. See Vietnami sõja vastane teos päästis Ameerikas valla tohutu reaktsiooni. Valge Maja keelas USA presidendil Richard Nixonil isegi seda vaatama minna. Lõpetame festivali minu sünnipäevagalaga, mille kingib mulle ooperiteatri „Helikon“ juht Dmitri Bertman. Siin Eestis lisasime ka oma soliste, pildi- ja videomaterjali minu elust ning Birgitta festivali etendustest läbi kümne aasta panime ka juurde.

Mis rõõmustab Teid kui Tallinna Filharmoonia kunstilist juhti kõige enam ja mida kõige rohkem kardate?

Rõõmustab see, et oleme suutnud luua täiesti erilise, teistmoodi festivali, millel on nii lai skaala. Siin on nii palju kuulata ja vaadata ning nii erineva publiku jaoks. Ja et oleme oma linnale teinud tinnusfestivali, nagu visiitkaardi.

Aga mures olen sellepärast, et kuidas see väike kollektiiv seda kõike jõuab. Meid on ju ainult kaheksa inimest, kes seda tööd organiseerib. Ja lisaks kureerib veel aastaringset kontserditegevust Mustpeade majas, Tallinna Kammerorkestri tööd, erinevaid sarju barokist džässini.

Võrdluseks toon näite: kui mind 1998. aastal valiti Soomes Tampere sümfooniaorkestri kunstiliseks juhiks, pöördusin kohe Tampere linnapea poole – et olen nõus seda töökohta vastu võtma tingimusel, et Tampere-talo kontserdisaal peab saama ka oma täiemõtmelise orkestri. Sel ajal oli orkestris 65 muusikut. Lõime linnapea härra Rantaneniga käed, et igal aastal lisab linn orkestrisse kolm uut

muusiku töökohta. Kui lõpetasin oma Tampere-perioodi, mis kestis 9 aastat, oli orkestris juba 95 muusikut.

Mida kollektiivi puhul kõige enam hindate?

Kõikide, nii erinevate artistide kui ka kõigi korraldajate omavahelist ühtset arusaamist eesmärkide saavutamiseks. Kollegiaalsust. Head suhtlemisuskust.

Helilooja ja literaat Robert Schumann on öelnud: „Mõistus petab, tunne mitte iialgi.“ Kuivõrd see suhtumine Teie sobib ja kus seda rohkem rakendate – isiklikus elus või artistina?

Eks mingi sisetunne on ikka see, mis juhib.

Mida elukogenud inimesena soovitate neile, kel mingi elujuhtum hinge peale jäänud? Mitte mõelda sellele, mida enam muuta ei saa, vaid mõelda, mida veel teha annaks.

Kas suudate kergesti

andestada?

Ma ei olnud ideaalne laps; ema (klaverikunstnik ja õppejõud Anna Klas – Toim.) üksi kasvatas mind oma pianistitöö kõrvalt. Ma pole olnud ka ideaalne abikaasa ega ideaalne isa, aga leppida peab oskama. Siis saab eluga edasi minna...

Oma juhitud teatrites ja orkestrites olete ikka lepitaja olnud. Aga kas ka isiklikes suhetes olete ise see, kes lepitab pakub? Ikka.

Kuidas puhkate? Kas kunsti tarbimine on ka Teile puhkus? Ja kui, siis milline? Ega ometi mitte kontsert? Või pigem midagi muusikakaugest – näiteks film, draamaetendus? Ma olen väga uudishimulik inimene ja seetõttu tunnen huvi kõige vastu maailmas. Viimasel ajal olen jõudnud niikaugele, et avastasin – ka kontserdile saab minna puhkama. Ja olles lennufirmade püsiklient (suur osa elust on veedetud lennukis), olen nüüd paaril korral ka osa perega puhkusereisil käinud. See on minu jaoks midagi uut. Üldiselt ma nüüd õpin puhkama. Õpin ka mitte kõiki esinemispakkumisi vastu võtma. Aga see on raske, ikka tahaks tegutseda.

Millistes maades olete pikemalt elanud?

Hollandis, Ameerikas, Rootsis, Taanis, Soomes, Venemaal. Moskvas olin pikka aega Novaja Opera kunstiline juht, Soomes – Sibeliuse Akadeemias neli aastat dirigeerimisprofessor. Valmistasin muu hulgas ette neli peadirigenti, nii ooperisse kui ka orkestritesse: Mikko Frank, Hannu Lintu, John Storgårds, Susanna Mälkki.

Millistel maadel olete end kõige paremini tundnud ja miks?

Kõige mugavamalt tunnen end Soomes. Osa mu peretki asub seal.

ERSO kontsertmeister, viiuldaja Arvo Leibur ütles mulle ühes intervjuus, et

kontsertmeister peaks olema orkestri psühholoog. Aga kes on orkestrile dirigent – kapten laevas või vanem seltsimees või...?

Ei tea, kumb see rohkem psühholoog peab olema. Võib-olla just dirigent peab looma üksteisemõistmise õhkkonna.

Õeldakse, et Herbert von Karajaniga lõppes maailmas autoritaarsete dirigentide ajajärk. Milliste dirigentide ajajärk on praegu ja kas see on hea aeg? Või peaks autoritaarseid taga igatsema?

See ei ole tegelikult nii – see on legend. Olen olnud ise Karajani orkestriproovis ning näinud tema väga humoorikat ja sooja suhtlemist orkestrantidega. Muusikud, nagu üldse artistid, on ülitundlikud – nende kaman-damisega kaugele ei sõida.

Mis on orkestriga suhtlemise võti? Mida dirigent peab eriti vältima?

Ma olen alati oma õpilastele öelnud, et vältida tuleb suhtumist „mina tahan“. Eesmärk olgu – „meie tahame, meie teeme“.

Teie kõned on kuulajaid mõnikord ka nutma pannud. Mis on see, mis Eesti inimesele kõige rohkem mõjub?

Siirus. Kui inimene mõistab, et temaga räägitakse südamest südamesse. Ilma mingite varjatud ja tegelikult läbinähtavate tagamaadeta.

Olete olnud paljude nõukogude, juhataste ja žüriide eesotsas. Milles näete oma ühiskondlikku missiooni? Tahan osaleda seal, kus näen, et saab midagi südamest ära teha. Et see avab kellelegi mingid ukSED.

Olete olnud ka presidendi-kandidaat. Milline oleks olnud Teie juhitud Eesti Vabariik?

Ma taandasin ennast kohe. Leian, et dirigendi ja ühiskonnategelasena olen Eesti Vabariigile palju kasulikum.

Intervjueeris Heili Vaus-Tamm

Keskerakonna omavalitsuskogu aastakoosolek

Keskerakonna omavalitsuskogu aastakoosolek

neljapäeval, 5. juunil kell 16.00
Tallinnas
Rahvusraamatukogu kuppelsaalis

*Omavalitsuskogu moodunud tööaasta aruanne.

*Arutelu ja valimised
KE Omavalitsuskogu esimees
Jüri Ratas

Tartus!

Neljapäeval, 05. juunil kell 14 kohtume haridusosakonna saalis (Raekoja plats 12) „Meedia keskpunkti“ toimetusega.

Paavo Kangur kirjutas Eri Klasist raamatu

Elulooraamat „Eri Klas“ sisaldab muusiku isiklikku elulugu, Klasi tuttavate/kolleegide/lähedaste tähelepanekuid, sh Eesti avaliku elu tuntud inimeste arvamusi. Paavo Kangur valiti autoriks, kuna ta on ka varem elulooraamatuid kirjutanud, nt 2010. a ilmunud biograafia „Urmas Alender. Lõputa“. Raamatu hind on 20 EUR. Esitlus toimub 7. juunil Estonia Talveaias. Raamatut müüakse ka 8. juunil Palmse mõisas Klasi juubelpidustustel. Väljaandja kirjastus „Kunst“, 184 lk. Eri Klasi 75. sünnipäeva tähistatakse ka Birgitta festivali 16. ja 17. augusti galakontsertidel. Dmitri Bertmani lavastatud galakontsert on läbilõike maestro elust ja tema algatatud festivali 10 aasta pikkusest teest.

„Meedia keskpunkt“ lõpetab hooaja 4. juunil 111. saatega

■ Valimised on läbi, hääled on kätte saadud, ning sotside ja Reformi valitsus virutab täie rauaga. Gaasi aktsiis tõuseb 20%, õliga kütjatel kulud kuni 50%, vanemapensionit ei tule, tuhandet puudega inimesed kaotavad toetusi. Majanduse allakäik jätkub.

■ Ajalehes Pealinn kirjutab Edgar Savisaar, et Ansip lahuski edasise majanduslanguse kartuses. Mesimagusa jutuga võitis ta pensionäre, e-usklike jt kergemeelsete häälid ning põgeneb nüüd vastutuse eest Euroopasse.

■ Läänemaa omavalitsusjuhid kutsusid Swedbank'i vaibale, kuid panga üle võitu ei saanud. Majandusdoktor Jaan Leetsar kirjutab Pealinnas, et ainult oma riigi ühistupangad välistaksid eestlaste röövimise välispankade poolt.

Studios Urmi Reinde, Mart Ummelas, saatejuht Heimar Lenk

TELLI KESKNÄDAL

Helista 617 77 17 * www.tellimine.ee * tellimine@expresspost.ee